

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 852/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Margity Hrivňákovej, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 a „čl. 46 ods. 2“ Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 178/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Margity Hrivňákovej, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 a „čl. 46 ods. 2“ Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 178/2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že namietané konanie začalo žalobou sťažovateľa doručenou krajskému súdu 26. augusta 2014. Sťažovateľ sa ňou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia sp. zn. 35233-2/2014-BA z 10. júna 2014 v spojitosti s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta sp. zn. 12864-40/2014-GA z 2. apríla 2014 a postupu, ktorým mu nebol priznaný nárok na jednorazové vyrovnanie z choroby z povolania chronickej intoxikácie. Konanie je vedené na krajskom súde pod sp. zn. 2 S 178/2014.

Sťažovateľ uviedol, že krajský súd po podaní žaloby nekonal 26 mesiacov, preto je toho názoru, že takýmto postupom krajského súdu je porušované jeho základné právo, aby bolo vo veci rozhodnuté bez zbytočných prieťahov v konaní.

Sťažovateľ od začiatku uplatnenia nároku už dovŕšil vek 80 rokov, pričom trpí závažnými ochoreniami vzniknutými v súvislosti s chorobou z povolania – chronická intoxikácia CS2. Pôsobením škodlivého toxického sírouhlika došlo k nárastu neoperovateľného tumoru mozgu, organickému poškodeniu centrálného nervového systému, organickým duševným poruchám spôsobeným poškodením mozgu, poruchám osobnosti a správania, poškodeniu a disfunkcii mozgu, hlavne v emotivite, afektivite, myslení, správaní, s neurovegetatívnym doprovodom, kŕčom, ktoré podstatne neustále znižujú kvalitu jeho života.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1 Krajský súd Bratislava v konaní pod sp. zn. 2S/178/2014 porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2, čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb..

2. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4.000,- Eur, ktoré Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, JUDr. Margita Hrivňáková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 178/2014.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré

mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa ustáleného názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 164/2010). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho

základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Zo sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch.

Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať (napadnuté konanie od jeho začiatku až do podania ústavnej sťažnosti trvá 26 mesiacov, pričom krajský súd vo veci už meritórne rozhodol 27. októbra 2016).

Keďže sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi krajského súdu nepodal, a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo účinnú ochranu základného práva

sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

2. Sťažovateľ namieta, že v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 S 178/2014 dochádza aj k porušovaniu jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy. Podľa tohto ustanovenia *„kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takého rozhodnutia...“*.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde musí návrh okrem iného obsahovať odôvodnenie návrhu.

Sťažovateľ porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy krajským súdom nijako neodôvodnil, preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľa v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu dochádza k zbytočným priet'ahom (v čase rozhodovania o sťažnosti je vec v štádiu doručovania rozhodnutia), predložil ústavnému súdu novú sťažnosť (obdobne I. ÚS 182/2010).

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016